

DINAS A SIR ABERTAWE

COFNODION CYFARFOD Y Y CYNGOR

A GYNHALIWDYD YN SIAMBR Y CYNGOR, NEUADD Y DDINAS,
ABERTAWE DYDD IAU, 27 GORFFENNAF 2017

AM 5.00 PM

YN BRESENNOL: Y Cyngorydd D W W Thomas (Cadeirydd) oedd yn llywyddu

Y Cyngorydd(wyr)	Y Cyngorydd(wyr)	Y Cyngorydd(wyr)
C Anderson	P M Black	J E Burtonshaw
M C Child	S E Crouch	J P Curtice
N J Davies	A M Day	P Downing
C R Doyle	M Durke	V M Evans
W Evans	E W Fitzgerald	R Francis-Davies
S J Gallagher	L S Gibbard	K M Griffiths
D W Helliwell	T J Hennegan	C A Holley
P R Hood-Williams	B Hopkins	D H Hopkins
O G James	L James	Y V Jardine
M H Jones	S M Jones	P Jones
L R Jones	J W Jones	E J King
E T Kirchner	M A Langstone	M B Lewis
R D Lewis	W G Lewis	A S Lewis
C E Lloyd	P Lloyd	I E Mann
P M Matthews	P N May	D Phillips
S Pritchard	A Pugh	J A Raynor
B J Rowlands	M Sherwood	R V Smith
A H Stevens	R C Stewart	M Sykes
M Thomas	L J Tyler-Lloyd	G D Walker
L V Walton	T M White	

Ymddiheuriadau am absenoldeb

Y Cyngorydd(wyr): C R Evans, F M Gordon, J A Hale, H M Morris, C L Philpott, C Richards, K M Roberts, P B Smith, G J Tanner a/ac L G Thomas

35. **DATGELIADAU O FUDDIANNAU PERSONOL A RHAGFARNOL.**

Rhoddodd Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol, Democrataidd a Deallusrwydd Busnes gyngor ynghylch y buddiannau personol a rhagfarnol posib y gallai cyngorwyr a swyddogion eu cael mewn eitemau ar yr agenda.

Gwnaeth Pennaeth y Gwasanaethau Democrataidd atgoffa cyngorwyr a swyddogion y dylid ond llenwi'r daflen "Datgeliadau o fuddiannau personol a rhagfarnol" os oes gan y cyngorydd/swyddog fudd i'w ddatgan. Nid oes angen dychwelyd ffurflenni os nad oes unrhyw beth i'w ddatgan. Hysbyswyd cyngorwyr a swyddogion hefyd y dylid datgan unrhyw fudd ar lafar ac yn ysgrifenedig ar y daflen.

Yn unol â darpariaethau Côt Ymddygiad a fabwysiadwyd gan Ddinas a Sir Abertawe, cyhoeddwyd y buddiannau canlynol:

Cynghorwyr

- 1) Datganodd y Cynghorwyr C Anderson, P M Black, J E Burtonshaw, J P Curtice, A M Day, P Downing, W Evans, R Francis-Davies, E W Fitzgerald, K Griffiths, T J Hennegan, L James, M H Jones, Y V Jardine, L R Jones, S M Jones, E T Kirchner, M A Langstone, A S Lewis, R D Lewis, P Lloyd, P M Matthews, I E Mann, P N May, R V Smith, A H Stevens, R C Stewart, D W W Thomas, M Thomas, W Thomas, G D Walker, L V Walton a T M White fudd personol yng Nghofnod 42, "Cynllun Datblygu Lleol Abertawe (CDLI) – Y Diweddaraf am yr Ymgynghoriad Cyhoeddus ar y CDLI Adnau, yr Adolygiad o'r Sylfaen Dystiolaeth a'r Camau Nesaf."

Swyddog

- 1) Datganodd H Evans fudd personol yng Nghofnod 42, "Cynllun Datblygu Lleol Abertawe (CDLI) – Y Diweddaraf am yr Ymgynghoriad Cyhoeddus ar y CDLI Adnau, yr Adolygiad o'r Sylfaen Dystiolaeth a'r Camau Nesaf."

36. **COFNODION.**

PENDERFYNWYD cymeradwyo'r cofnodion canlynol a'u llofnodi fel cofnod cywir:

- 1) Cyfarfod Cyffredin o'r Cyngor a gynhaliwyd ar 22 Mehefin 2017;
- 2) Cyfarfod Arbennig o'r Cyngor a gynhaliwyd ar 27 Mehefin 2017.

37. **YMATEBION YSGRIFENEDIG I GWESTIYNAU A OFYNNWYD YNG NGHYFARFOD CYFFREDINOL DIWETHAF Y CYNGOR.**

Cyflwynodd Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol, Democrataidd a Deallusrwydd Busnes adroddiad gwybodaeth yn nodi'r ymatebion ysgrifenedig i gwestiynau a ofynnwyd yng nghyfarfod cyffredin diwethaf y cyngor.

38. **CYHOEDDIADAU'R AELOD LLYWYDDOL.**

1) **Cydymdeimladau**

a) **Yr Henadur Anrhydeddus a'r Cyn-gynghorydd Mair E Gibbs**

Mynegodd yr Aelod Llywyddol ei dristwch wrth gyfeirio at farwolaeth ddiweddar yr Henadur Anrhydeddus Mair Gibbs. Bu'r Henadur Gibbs yn gwasanaethu cymuned Bonymaen. Hi oedd Arglwydd Faer Dinas a Sir Abertawe o 2005 i 2006.

Dangosir ei chyfnodau o wasanaeth isod.

Awdurdod	O	I
Cyngor Dinas Abertawe	11.09.1986	31.03.1996
Dinas a Sir Abertawe	04.05.1995	03.05.2012

Mae'r cyfnodau hyn yn cynnwys cyfanswm o dros 25 mlynedd o wasanaeth wrth gynrychioli preswylwyr Dinas a Sir Abertawe.

b) Y Cyn-gynghorydd June Gates

Mynegodd yr Aelod Llywyddol ei dristwch wrth gyfeirio at farwolaeth ddiweddar y cyn-gynghorydd June Gates. Bu'r Cynghorydd Gates yn gwasanaethu cymuned Mynydd-bach yn ystod y 1980au cynnar.

Safodd pawb i ddangos cydymdeimlad a pharch.

1) Gwobrau Gwasanaeth 2017 y Gymdeithas Rhagoriaeth mewn Gwasanaeth Cyhoeddus

Cyhoeddodd yr Aelod Llywyddol fod yr awdurdod wedi cyrraedd y rhestr fer ar gyfer pedair o wobrau cenedlaethol y Gymdeithas Rhagoriaeth mewn Gwasanaeth Cyhoeddus yn y categorïau canlynol:

- Priffyrdd;
- Rheoli Gwastraff;
- Gwasanaethau Adeiladu;
- Menter Orau'r Gweithlu, sy'n cynnwys ein Cynllun Prentisiaethau.

Yn ogystal, mae'r awdurdod wedi cyrraedd y rhestr fer ar gyfer Cyngor y Flwyddyn.

Cynhelir y gwobrau ar 7 Medi 2017 yn Rhydychen.

c) Diwygiadau i Wŷs y Cyngor

- i) Dylai Eitem 12, "Cynllun Rheoli Asedau 2017/2021", fod yn enw Aelod y Cabinet dros Drawsnewid Gwasanaethau a Gweithrediadau Busnes.
- ii) Eitem 13, "Aelodaeth Pwyllgorau" - dosbarthwyd fersiwn wedi'i diweddarau.
- iii) **Eitem Frys** Hysbysiad o Gynnig Brys a oedd yn gysylltiedig â thrydaneiddio'r rheilffordd i Abertawe a'r tu hwnt.

Yn unol â pharagraff 100B (4)(b) Deddf Llywodraeth Leol 1972, datganodd yr Aelod Llywyddol ei farn y dylid ystyried yr hysbysiad o gynnig brys, "Trydaneiddio'r Rheilffordd" fel mater brys.

Rheswm dros y cynnig brys: Galluogi Dinas a Sir Abertawe i ymateb ar frys i'r cyhoeddiad annisgwyl a sydyn gan Lywodraeth y DU o ran

diddymu'r cynllun i drydaneiddio'r rheilffordd rhwng Caerdydd ac Abertawe.

39. **CYHOEDDIADAU ARWEINYDD Y CYNGOR.**

1) Penodi Prif Weithredwr

Cyfeiriodd Arweinydd y Cyngor at benodiad Phil Roberts fel Prif Weithredwr Dinas a Sir Abertawe. Roedd yn hapus iawn gyda'r penodiad gan fod Phil Roberts yn swyddog effeithiol ac ardderchog.

2) Dinas-ranbarth Bae Abertawe – Y Diweddaraŷ am y Fargen Ddinesig

Datganodd Arweinydd y Cyngor fod y bwrdd wedi cwrdd yn anffurfiol ar nifer o achlysuron. Roedd y trefniadau llywodraethu yn y broses o gael eu drafftio. Hefyd, cyflwynodd y diweddaraŷ am y Fargen Ddinesig.

3) Y Diweddaraŷ am Stadiwm Liberty

Datganodd Arweinydd y Cyngor fod cyfarfodydd â pherchnogion Clwb Pêl-droed Dinas Abertawe'n parhau o ran yr opsiwn o gytundeb newydd ynghylch y stadiwm.

4) Ymweliad gan Llysgennad Tsieina

Cyfeiriodd Arweinydd y Cyngor at y cyfarfod â Llysgennad Tsieina'n gynharach yn yr wythnos. Dywedodd y bu'r cyfarfod yn un cadarnhaol o ran y posibilrwydd o fuddsoddiad Tsieineaidd yn Abertawe a'r dinas-ranbarth.

5) Y Diweddaraŷ am y Ddinas Diwylliant

Roedd Arweinydd y Cyngor yn falch o gyhoeddi bod Abertawe wedi cyrraedd y rhestr fer ar gyfer y Ddinas Diwylliant. Diolchodd i bawb sy'n cymryd rhan yn y cais.

6) Diddymu'r addewid i drydaneiddio'r rheilffordd rhwng Caerdydd ac Abertawe

Condemniodd Arweinydd y Cyngor y cyhoeddiad annisgwyl a sydyn diweddaraŷ gan Lywodraeth y DU o ran diddymu'r cynllun i drydaneiddio'r rheilffordd rhwng Caerdydd ac Abertawe.

7) Aelod y Cabinet dros Genedlaethau'r Dyfodol

Datganodd Arweinydd y Cyngor fod y Cynghorwyr J E Burtonshaw ac M Sherwood yn rhannu rôl Aelod y Cabinet dros Genedlaethau'r dyfodol ar sail chwarterol. Y Cynghorydd J E Burtonshaw fydd Aelod y Cabinet tan 31 Awst 2017 a bydd y Cynghorydd M Sherwood yn ymgymryd â'r rôl am 3 mis, gan ddechrau ar 1 Medi 2017. Nodir cyfnodau eu swyddi isod:

Cynghorydd	O	I
June Burtonshaw	8 Mai 2017	31 Awst 2017
Mary Sherwood	1 Medi 2017	30 Tachwedd 2017
June Burtonshaw	1 Rhagfyr 2017	28 Chwefror 2018
Mary Sherwood	1 Mawrth 2018	31 Mai 2018

40. **CWESTIYNAU GAN Y CYHOEDD.**

Gofynnwyd sawl cwestiwn gan aelodau'r cyhoedd. Ymatebodd Aelod perthnasol y Cabinet yn briodol. Rhestrir y cwestiynau hynny a oedd yn gofyn am ymateb ysgrifenedig isod:

- 1) Gofynnodd Mrs Mayberry gwestiynau i Aelod y Cabinet dros Gyfleoedd Masnachol ac Arloesedd am Gofnod 42, "Cynllun Datblygu Lleol (CDLI) Abertawe – Y Diweddaraf am yr Ymgynghoriad Cyhoeddus ar y CDLI, yr Adolygiad o'r Sylfaen Dystiolaeth a'r Camau Nesaf".

i) *"A yw'r cyngor yn anwybyddu canllawiau Cynulliad Cymru ar gadw safleoedd tir glas a Phapur Gwyn Llywodraeth y DU y dylid defnyddio safleoedd tir llwyd cyn mabwysiadu unrhyw safleoedd tir glas?"*

Dywedodd Aelod y Cabinet dros Gyfleoedd Masnachol ac Arloesedd y darperir ymateb ysgrifenedig.

- 2) Gofynnodd Sue Elward gwestiynau i Aelod y Cabinet dros Wasanaethau'r Amgylchedd ac Aelod y Cabinet dros Wasanaethau Tai, Ynni ac Adeiladau am Gofnod 50, "Cwestiynau gan y Cynghorwyr – Cwestiwn 8".

i) *"Mae gan 'ddeiliad y drwydded' gyfrifoldebau niferus, y gallai unrhyw un ohonynt fod yn destun y drosedd 'methu rheoli tŷ amlfeddiannaeth yn gywir'. Mae cynghorau eraill yn erlyn yn llwyddiannus dan y symleiddiad eang hwn ac mae amodau trwyddedu Cyngor Abertawe'n datgan, 'Mae gan y cyngor y disgrisiwn i roi amodau trwyddedu 'eraill' ar waith'. O ystyried hyn, a allwch esbonio pa drosedd y mae cynghorau eraill wedi bod yn ei defnyddio i erlyn yn llwyddiannus landlordiaid sy'n methu rheoli eu tai amlfeddiannaeth (HMO)?*

Mae tramgwyddo unrhyw amod trwyddedu'n cyfateb i fethu rheoli tŷ amlfeddiannaeth ac nid oes angen unrhyw reswm arall dros erlyn."

Datganodd Aelod y Cabinet dros Wasanaethau'r Amgylchedd ac Aelod y Cabinet dros Dai, Ynni ac Adeiladau y darperir ymateb ysgrifenedig.

- 3) Gofynnodd Bill Trimby gwestiynau i Aelod y Cabinet dros Wasanaethau'r Amgylchedd ac Aelod y Cabinet dros Wasanaethau Tai, Ynni ac Adeiladau am Gofnod 50, "Cwestiynau gan y Cynghorwyr – Cwestiwn 8".

“Mae Dinas a Sir Abertawe wedi datgan mewn ymateb ysgrifenedig i'r Cynghorwyr Irene Mann a Peter May:

- *Nid oes unrhyw ddeiliad trwydded wedi'i erlyn ddwywaith yn unol â Deddf Tai 2004;*
- *Ni fu unrhyw gost i'r trethdalwr y gellid ei phriodoli'n uniongyrchol i ddeiliaid trwyddedau am gasglu sbwriel.*
- *Ni roddwyd unrhyw gosbau cyfreithiol gan y cyngor am dorri adrannau 30 a 32 yn ystod y flwyddyn ddiwethaf.*
- *Y tro diwethaf i'r cyngor erlyn landlordiaid am fethu cydymffurfio ag amodau trwydded HMO oedd ym mis Mai 2013, ryw 4 blynedd yn ôl.*
- i) *Mae Dinas a Sir Abertawe yn datgan hefyd fod gan y cyngor "ymagwedd gadarn" at gamau gorfodi. Sut gall y cyngor ddatgan bod ganddo "ymagwedd gadarn" at gamau gorfodi pan nad yw'n defnyddio'r darpariaethau sydd ar gael iddo yn ôl y gyfraith i ddiogelu buddiannau preswylwyr yr ardal?*
- ii) *A all y cyngor roi manylion ei "ymagwedd gadarn" gan nad oes unrhyw dystiolaeth weladwy fod yr ymagwedd hon yn llwyddo?"*

Datganodd Aelod y Cabinet dros Wasanaethau'r Amgylchedd ac Aelod y Cabinet dros Dai, Ynni ac Adeiladau y darperir ymateb ysgrifenedig.

- 4) Gofynnodd John Row gwestiynau i Aelod y Cabinet dros Wasanaethau'r Amgylchedd ac Aelod y Cabinet dros Wasanaethau Tai, Ynni ac Adeiladau am Gofnod 50, “Cwestiynau gan y Cynghorwyr – Cwestiwn 8”.
- i) *“Tudalen 52, paragraff 2.1. Pam maent yn gwrthod rhoi meintiau ystafelloedd a safonau beiciau yn y ddogfen Canllawiau Cynllunio Atodol (CCA) newydd, y maent wedi'u cynnwys yn CCA mabwysiedig Caerdydd ar HMO. Mae meintiau ystafelloedd a safonau beiciau'n ystyriaethau pwysig a all ddiogelu ein hardaloedd a hyrwyddo llety o safon uwch i fyfyrwyr.*
 - ii) *Mae tudalen 72, paragraff 5.12 yn datgan 'oni bai y ceir ystyriaethau pwysig sy'n eu gorbwyso'n sylweddol ynghylch crynodiadau niweidiol'. A allwch esbonio hynny?*
 - iii) *Tudalen 73, paragraff 5.20. A oes modd i chi egluro?*
 - iv) *Tudalen 77, paragraff 5.27. A allwch esbonio'r pwyntiau hyn (efallai, bod ystyriaethau pwysig ac/neu amgylchiadau eithriadol yn gorbwyso radiws 50 metr) (ond nid dyma'r ffactor sy'n penderfynu'n derfynol ar bob achlysur) mewn Saesneg syml.*

- v) *Tudalen 77, paragraff 5.28. A allwch esbonio'r datganiadau hyn (hyd yn oed y cynnig nad yw'n destun terfynau trothwy sy'n fwy na 50 metr, boed hynny'n ystyriaeth bwysig ai peidio?*
- vi) *Tudalen 78, paragraff 5.31. Nid wy'n deall. Esboniwch pa % fyddai gennych pan fo mwy na 34 o dai mewn stryd fach? A allwch roi'r % ar gyfer strydoedd mwy a chanddynt fwy na 40, 50 a 60 o dai?*
- vii) *Mae tudalen 78, paragraff 5.32 yn datgan, 'Mewn ardaloedd rheoli, caniateir 1 HMO mewn stryd a chanddi 10 o dai. Yn achos strydoedd a chanddynt 10 eiddo neu lai y tu allan i'r ardal reoli, caniateir 2 eiddo ar y mwyaf. Pam mae gan un 10% a'r llall 20%?'*

Datganodd Aelod y Cabinet dros Wasanaethau'r Amgylchedd ac Aelod y Cabinet dros Dai, Ynni ac Adeiladau y darperir ymateb ysgrifenedig.

- 5) Gofynnodd Jayne Keeley gwestiynau i Aelod y Cabinet dros Wasanaethau'r Amgylchedd ac Aelod y Cabinet dros Wasanaethau Tai, Ynni ac Adeiladau am Gofnod 50, "Cwestiynau gan y Cyngorwyr – Cwestiwn 8".

- i) *"Mae'n ymddangos bod y materion negyddol sy'n gysylltiedig â HMO wedi parhau i achosi poen a phryder i bobl yn Uplands a Brynmill. Mae hyn yn deillio'n uniongyrchol o'r ffaith nad yw'r amodau trwyddedu'n cael eu gorfodi. Pam rydych wedi methu gorfodi'r amodau hynny, a fyddai wedi helpu i ddiogelu lles preswylwyr Uplands a Brynmill?"*

Datganodd Aelod y Cabinet dros Wasanaethau'r Amgylchedd ac Aelod y Cabinet dros Dai, Ynni ac Adeiladau y darperir ymateb ysgrifenedig.

- 6) Gofynnodd John Williams gwestiynau i Aelod y Cabinet dros Wasanaethau'r Amgylchedd ac Aelod y Cabinet dros Wasanaethau Tai, Ynni ac Adeiladau am Gofnod 50, "Cwestiynau gan y Cyngorwyr – Cwestiwn 8".

- i) *"Yn gynharach y mis hwn, ceisiodd y cyngor basio canllawiau cynllunio atodol i ganiatáu terfyn o 25% mewn rhai rhannau o Ward Uplands. Byddai hyn wedi caniatáu tua 300 HMO arall i gael eu creu. Mae'n amlwg bod y cyngor yn cael anawsterau wrth orfodi'r amodau ar dai amlfeddiannaeth presennol. Sut gall y cyngor ein sicrhau y gallai ymdopi â rheoleiddio hyd yn oed mwy ohonynt?"*

Datganodd Aelod y Cabinet dros Wasanaethau'r Amgylchedd ac Aelod y Cabinet dros Dai, Ynni ac Adeiladau y darperir ymateb ysgrifenedig.

- 7) Gofynnodd John Thomas gwestiynau i Aelod y Cabinet dros Wasanaethau'r Amgylchedd ac Aelod y Cabinet dros Wasanaethau Tai, Ynni ac Adeiladau am Gofnod 50, "Cwestiynau gan y Cyngorwyr – Cwestiwn 8".

- i) *"Ers 2012, heblaw am y landlordiaid sydd wedi'u herlyn go iawn, faint ohonynt mae'r cyngor wedi cysylltu â hwy ar ôl derbyn cwynion? Pryd a faint ohonynt oedd yn alwadau dilynol?"*

Datganodd Aelod y Cabinet dros Wasanaethau'r Amgylchedd ac Aelod y Cabinet dros Dai, Ynni ac Adeiladau y darperir ymateb ysgrifenedig.

41. **CYFLWYNIAD CYHOEDDUS - PRIFYSGOL Y DRYDEDD OES.**

Ni dderbyniwyd cyflwyniadau cyhoeddus.

42. **CYFLWYNO CYNLLUN DATBLYGU LLEOL (CDLL) ABERTAWE - Y DIWEDDARAF AR YR YMGYNGHORIAD CYHOEDDUS AR Y CDLL ADNAU, ADOLYGIAD O'R SYLFAEN DYSTIOLAETH A'R CAMAU NESAF**

Cyflwynodd Aelod y Cabinet dros Gyfleoedd Masnachol ac Arloesedd adroddiad, a oedd yn ceisio cadarnhau canfyddiadau'r ymgynghoriad ar y Cynllun Datblygu Lleol (CDLI) Adnau a'r adolygiad dilynol o'r sylfaen dystiolaeth sy'n sail i strategaeth y CDLI, a chymeradwyo camau nesaf proses y CDLI.

PENDERFYNWYD:

- 1) Nodi cynnwys Atodiad C yr adroddiad a chymeradwyo'r Adroddiad Ymgynghori ar y CDLI Adnau;
- 2) Cymeradwyo cyflwyno CDLI Adnau Abertawe, a'r ddogfennaeth ategol a restrir yn Atodiad Ch yr adroddiad, i Lywodraeth Cymru a'r Arolygiaeth Gynllunio ar gyfer archwiliad annibynnol;
- 3) Cymeradwyo awdurdod dirprwyedig ar gyfer Pennaeth Cynllunio ac Adfywio'r Ddinas (neu'r swyddog dirprwyedig priodol) i gytuno ar unrhyw newidiadau bach angenrheidiol i'r CDLI yn y cyfnod cyn ac yn ystod yr archwiliad annibynnol, er mwyn hwyluso gweithrediad effeithlon y broses archwilio;
- 4) Cymeradwyo Cytundeb Cyflawni ac amserlen ddiwygiedig ar gyfer y CDLI a nodir yn Atodiad Dd yr adroddiad.

Sylwer: Gofynnodd E W Fitzgerald y cwestiynau canlynol:

- i) *“Ar ôl i'r cyngor gymeradwyo'r Cynllun Adnau ar 16 Mehefin 2016, ar gyfer ymgynghoriad, a oes modd cadarnhau na wnaed unrhyw newidiadau i ffiniau unrhyw un o'r safleoedd strategol ers hynny?*
- ii) *Nododd y Strategaeth a Ffebrir fod angen 3,210 o gartrefi newydd yn y Parth Canolog er mwyn i bobl allu byw a gweithio yn yr un ardal. Faint o gartrefi parhaol sy'n cael eu cyflwyno drwy'r Cynllun Adnau a pha newidiadau i brosesau sydd wedi cynyddu/lleihau'r ffigur gwreiddiol?*
- iii) *Mae'r adroddiad yn nodi bod diffyg yn yr isadeiledd carthffosiaeth a disgwylir i ddatblygwyr dalu am unrhyw welliannau. Mae Dŵr Cymru wedi gofyn am eglurhad ynghylch y cyfraniadau hyn a chydabyddir bod posibilrwydd o anghysondeb yn yr amserlenni. A ydych yn cytuno y gallai problemau â'r isadeiledd carthffosiaeth achosi oedi o ran*

dichonoldeb safle? A ydych hefyd yn cytuno bod hon yn broblem sy'n destun pryder i Lywodraeth Cymru (tudalen 76), gan nodi bod angen costio gwelliannau i isadeiledd ac y gall effeithio'n negyddol ar ddichonoldeb/amserau safleoedd a'r broses o'u cyflwyno yn y pendraw, a dyna pam cynhaliwyd cynhadledd i gynllunwyr ar y broblem hon ym mis Ionawr eleni?

- iv) *Mae'r adroddiad Dynodiad Llain Las a Lletem Las (GBGWD) (Mehefin 2016) yn datgan bod angen rhywbeth i amddiffyn y tir, a oedd yn cynnwys SD C, yn erbyn cyfuno. Fodd bynnag, drwy roi'r ymagwedd hon at GBGWD ar waith, yr unig gwestiwn oedd a ddylai'r tir fod yn lletem las neu'n llain las. A ydych yn cytuno na ddatrysoch y cwestiwn hwn ond yn lle hynny aethoch ati yn y GBGWD i leihau'n sylweddol y tir a fyddai'n cael **unrhyw** fath o amddiffyn yn erbyn cyfuno? A ydych hefyd yn cytuno nad oedd hyn yn cyd-fynd â'r ymagwedd gam wrth gam a'r prosesau a ddisgrifir yn GBGWD, nac yn cael ei gyfiawnhau ar sail amgylchiadau eithriadol, a bod hyn yn tanseilio hygrychedd y penderfyniad cynllunio a wnaed ar y mater hollbwysig hwn?*

Dyweddodd Aelod y Cabinet dros Gyfleoedd Masnachol ac Arloesedd y darperir ymateb ysgrifenedig.

43. **DATGANIAD YMRWYMIADAU POLISI.**

Cyflwynodd Arweinydd y Cyngor (Aelod y Cabinet dros yr Economi a Strategaethau) adroddiad a oedd yn ceisio mabwysiadu amlinelliad o ymrwymadau polisi'r cyngor i Ddinas a Sir Abertawe ar gyfer y 5 mlynedd nesaf.

PENDERFYNWYD:

- 1) Mabwysiadu ymrwymadau polisi Abertawe.

Sylwer:

- a) Gofynnodd y Cynghorydd P M Black y cwestiwn canlynol:

- i) *"Tudalen 108, paragraff 2.3. A all Arweinydd y Cyngor gadarnhau bod £1bn dros bum mlynedd yn gynydd ar y cyllidebau presennol? Pa ganran yw'r cynnydd a sut bydd yn effeithio ar gyllid fesul disgybl?"*

Dyweddodd Arweinydd y Cyngor y darperir ymateb ysgrifenedig.

- b) Gofynnodd y Cynghorydd P N May y cwestiwn canlynol:

- i) *"Faint o Hysbysiadau o Gosb Benodol sydd wedi'u cyflwyno oherwydd torri amodau trwydded tai amlfeddiannaeth?"*

Dyweddodd Arweinydd y Cyngor y darperir ymateb ysgrifenedig.

44. **AROLYGIAD ESTYN O WASANAETHAU ADDYSG YR AWDURDOD LLEOL I BLANT A PHOBL IFANC 2013 - Y DIWEDDARAF AR Y CYNNYDD WRTH YMATEB I'R PUM ARGYMHELLIAD, GORFFENNAF 2017.**

Cyflwynodd Aelod y Cabinet dros Blant, Addysg a Dysgu Gydol Oes adroddiad a oedd yn rhoi'r diweddaraaf am y cynnydd o ran bodloni'r pum argymhelliad a gafwyd yn Adroddiad Arolygiad Estyn.

PENDERFYNWYD:

- 1) Nodi'r cynnydd diweddaraaf o ran bodloni'r pum argymhelliad a gafwyd yn Adroddiad Arolygiad Estyn.

Sylwer: Gofynnodd y Cyngorydd A M Day y cwestiwn canlynol:

- i) *“Faint o Hysbysiadau o Gosb Benodol sydd wedi'u cyflwyno o ran absenoldebau o'r ysgol a faint yw gwerth yr hysbysiadau hynny?”*

Datganodd Aelod Cabinet dros Blant, Addysg a Dysgu Gydol Oes y darperir ymateb ysgrifenedig.

45. **CYNLLUN RHEOLI ASED AU 2017-2021.**

Cyflwynodd Aelod y Cabinet dros Drawsnewid Gwasanaethau a Gweithrediadau Busnes adroddiad a oedd yn cynnig Cynllun Rheoli Asedau sydd wedi'i ddiweddarau ar gyfer y 4 blynedd nesaf.

PENDERFYNWYD:

- 1) Mabwysiadu'r Cynllun Rheoli Asedau ar gyfer 2017-2021 fel y'i cyflwynir yn Atodiad 1 yr adroddiad.

Sylwer: Gofynnodd y Cyngorydd C A Holley y cwestiynau canlynol:

- i) *“A ellir cyflwyno'r diweddaraaf am yr Adolygiad o Storfeydd?”*
- ii) *A ellir rhannu copi o'r astudiaeth dichonoldeb y cyfeirir ati ar dudalen 140 'Gwarediadau' â'r cynghorwyr?*
- iii) *A ellir rhannu copi o adroddiad JLL y cyfeirir ato ar dudalen 141, 'Buddsoddiadau Eiddo' â'r holl gynghorwyr?*
- iv) *A ellir cyflwyno'r diweddaraaf am safle Felindre?*

Datganodd Aelod y Cabinet dros Drawsnewid Gwasanaethau a Gweithrediadau Busnes y darperir ymateb ysgrifenedig.

46. **AELODAETH PWYLLGORAU.**

Dywedodd Aelod y Cabinet dros Drawsnewid Gwasanaethau a Gweithrediadau Busnes fod adroddiad diwygiedig wedi'i ddsbarthu.

Cyfeiriodd at yr adroddiad gan nodi bod Arweinydd y Cyngor hefyd wedi gwneud y newidiadau canlynol i gyrrff allanol yr awdurdod:

- 1) **Coleg Gŵyr Abertawe**
Dileu enw'r Cynghorydd R V Smith.
Ychwanegu enw'r Cynghorydd O G James.
- 2) **Cyngor Gwasanaethau Gwirfoddol Abertawe**
Dileu enw'r Cynghorydd L V Walton.
Ychwanegu enw'r Cynghorydd P Jones.

PENDERFYNWYD diwygio aelodaeth cyrff y cyngor a restrir isod fel a ganlyn:

- 1) **Pwyllgor Archwilio**
Dileu enw'r Cynghorydd R V Smith.
Ychwanegu enw'r Cynghorydd S Pritchard.
- 2) **Pwyllgor Datblygu a Chyflwyno Polisi - Lleihau Tlodi**
Ychwanegu enw'r Cynghorydd O G James.
Ychwanegu enw'r Cynghorydd T M White.
- 3) **Pwyllgor Datblygu a Chyflwyno Polisi - Diogelu**
Dileu enw'r Cynghorydd L V Walton.
Ychwanegu enw'r Cynghorydd E T Kirchner.
- 4) **Pwyllgor y Rhaglen Graffu**
Dileu enw'r Cynghorydd N J Davies.
Ychwanegu enw'r Cynghorydd P Jones.

47. **ADRODDIAD BLYNYDDOL CRAFFU 2016-17**

Cyflwynodd Cadeirydd Pwyllgor y Rhaglen Graffu Adroddiad Blynyddol Craffu 2016-2017, er gwybodaeth. Amlinellodd yr adroddiad waith craffu'r cyfnod hwnnw.

48. **EITEM FRYS**

Yn unol â pharagraff 100B (4) (b) Deddf Llywodraeth Leol 1972, datganodd yr Aelod Llywyddol ei farn y dylid ystyried yn y cyfarfod yr "Hysbysiad o Gynnig Brys a gyflwynwyd gan y Cynghorwyr R C Stewart, C E Lloyd, J A Raynor, D H Hopkins, R Francis-Davies, M Thomas, J E Burtonshaw, M Sherwood, M C Child, A S Lewis, W Evans a C A Holley" o ran trydaneiddio'r rheilffordd am y rhesymau a roddwyd.

49. **HYSBYSIAD O GYNNIG BRYG A GYFLWYNWYD GAN Y CYNGHORWYR R C STEWART, C E LLOYD, J A RAYNOR, D H HOPKINS, R FRANCIS-DAVIES, M THOMAS, J E BURTONSHAW, M SHERWOOD, M C CHILD, A S LEWIS, W EVANS A C A HOLLEY.**

Rheswm dros y cynnig brys:

Galluogi Dinas a Sir Abertawe i ymateb ar frys i'r cyhoeddiad annisgwyl a sydyn gan Lywodraeth y DU o ran diddymu'r cynllun i drydaneiddio'r rheilffordd rhwng Caerdydd ac Abertawe.

Cynigiwyd y cynnig canlynol gan y Cynghorydd R C Stewart ac fe'i heiliwyd gan y Cynghorydd C A Holley.

“Mae'r cyngor hwn yn condemnio'n gryf y penderfyniad a wnaed gan Lywodraeth y DU i beidio â chyflawni'r cynllun i drydaneiddio rheilffordd de-orllewin Cymru rhwng Caerdydd ac Abertawe.

Mae'r cyngor hwn yn condemnio'r ffaith y gwnaed y penderfyniad hwn gan yr Ysgrifennydd dros Drafnidiaeth ac Ysgrifennydd Gwladol Cymru heb unrhyw ymgynghoriad naill ai'n lleol neu â Llywodraeth Cymru, ar y diwrnod pan ddaeth Senedd y DU i ben am yr haf, gan atal Aelodau Seneddol lleol rhag cael y cyfle i ofyn cwestiynau am y penderfyniad a chraffu arno.

Mae'r rhesymau a roddwyd gan y Gweinidog dros Drafnidiaeth ac Ysgrifennydd Gwladol Cymru am diddymu'r cynllun i drydaneiddio, sef tarfu ar bobl, yn wirion, yn sarhaus ac yn drahaus tuag at bobl a busnesau Abertawe a de-orllewin Cymru.

Rydym yn atgoffa'r Gweinidog fod y cyn-brif weinidog David Cameron, cyn-weinidogion dros drafnidiaeth ac Ysgrifennydd Gwladol Cymru, Alun Cairns, wedi addo'r buddsoddiad hwn ar achlysuron niferus. Cytunwyd ar y buddsoddiad ar sail tystiolaeth economaidd, adfywio ac amgylcheddol gref. Nid yw'r dystiolaeth honno wedi newid.

Mae'n rhaid i ni ddod i'r casgliad, felly, fod gweinidogion y DU wedi camarwain gwleidyddion lleol, arweinwyr busnes a phobl Abertawe a de-orllewin Cymru ac mae hyn yn hollol annerbyniol.

Rydym yn nodi ein siom fod Llywodraeth y DU wedi datgan ei chefnogaeth am brosiect Cross Rail 2 gwerth £30bn, ers y cyhoeddiad na fydd y cynllun i drydaneiddio'n cael ei gyflawni ar ran Abertawe. Mae hyn yn dangos trahauster a difaterwch am bobl de Cymru a rhannau eraill o'r DU ac yn tanlinellu bod Llywodraeth Doriaidd y DU yn canolbwyntio ar faterion sy'n ymwneud â Llundain.

Mae'r cyngor hwn yn ailddatgan bod angen buddsoddiad mewn isadeiledd trafnidiaeth modern ar y rhanbarth hwn a chanolfan y rhanbarth er mwyn sicrhau'r ffyniant y mae'r rhanbarth yn ei haeddu yn y dyfodol. Ar ben hynny, mae gan y cyngor a phobl y rhanbarth bryderon mawr am effaith amgylcheddol ac economaidd tymor hir parhau â threnau diesel, yn hytrach na'r cyflenwad pŵer ystyriol o'r amgylchedd, effeithlon a chynaliadwy y mae trydaneiddio'n ei gynnig.

Er ein bod yn cefnogi cyhoeddiad Llywodraeth y DU y bydd yn gwahardd cerbydau petrol a diesel yn y DU o 2040, rydym wedi'n drysu ac yn credu y dylid estyn y gwaharddiad hwn i'r rhwydwaith trenau ac y dylid cael gwared ar drenau diesel yn llwyr hefyd erbyn 2040. Rydym yn erfyn ar Lywodraeth y DU i fynd ati ar unwaith i gefnogi cynlluniau ynni adnewyddadwy megis Morlyn Llanw Bae Abertawe fel mater

brys, er mwyn i gerbydau trydan y dyfodol gael eu pweru gan ynni adnewyddadwy glân ac i'w dyheadau gael eu diwallu.

Felly, mae'r cyngor hwn yn:

- 1. Galw ar Weinidog y DU ar Drafnidiaeth i ddiddymu'r penderfyniad hwn ar unwaith a chyflawni'r cynllun i drydaneiddio Abertawe, gan archwilio'r dichonoldeb o estyn y broses drydaneiddio i'r gorllewin o Abertawe.*
- 2. Gofyn i'r Arweinydd ysgrifennu at yr Ysgrifenyddion Gwladol ac Ysgrifennydd perthnasol Cabinet Llywodraeth Cymru, gan amlinellu ein pryderon fel a nodir yn y cynnig hwn.*
- 3. Gofyn i'r Arweinydd ysgrifennu at yr Ysgrifenyddion Gwladol, gan geisio cyfarfod brys ag arweinwyr awdurdodau lleol de Cymru yn Abertawe cyn gynted â phosib.*
- 4. Galw ar Lywodraeth Cymru i ofyn am gyfarfod brys â Llywodraeth Cymru i geisio ariannu drwy gyfalaf ychwanegol i gwblhau'r gwaith trydaneiddio i Abertawe a'r tu hwnt.*
- 5. Galw ar yr Ysgrifenyddion Gwladol i esbonio sut daeth Llywodraeth y DU o hyd i £1.3bn i ariannu cytundeb â'r DUP pan na ellid dod o hyd i £430m at ddibenion trydaneiddio.*
- 6. Galw ar Lywodraeth y DU i estyn y gwaharddiad arfaethedig ar geir petrol a diesel i drenau.*
- 7. Ailadrodd ei gefnogaeth gref ar gyfer Morlyn Llanw Bae Abertawe ac yn galw ar Lywodraeth y DU i gadarnhau'r cyllid ar gyfer y Morlyn Llanw cyn gynted ag y bo modd, gan dderbyn yr holl argymhellion a wnaed yn Adroddiad Hendry.*

I gloi, mae'r cyngor hwn yn condemnio'n ddiamwys y cyhoeddiad i beidio â thrydaneiddio'r rheilffordd i Abertawe. Mae'n bradychu pobl Abertawe a'r rhanbarth yn llwyr, gan ddangos trahauster gweinidogion Llywodraeth y DU, a bydd y penderfyniad, oni bai y caiff ei ddiddymu, yn arwain at ganlyniadau economaidd ac amgylcheddol tymor hir sylweddol i Abertawe a rhanbarth de-orllewin Cymru.

Cynigiodd y Cynghorydd P M Black ddiwygiad a oedd yn dileu'r gair Arweinydd yn 2) a 3) uchod ac yn ei newid i "Arweinwyr y Grwpiau Gwleidyddol". Mynegodd y Cynghorydd R C Stewart a C A Holley eu bod yn derbyn y diwygiad.

Felly, roedd sylwedd yr Hysbysiad o Gynnig Brys fel a ganlyn:

"Mae'r cyngor hwn yn condemnio'n gryf y penderfyniad a wnaed gan Lywodraeth y DU i beidio â chyflawni'r cynllun i drydaneiddio rheilffordd de-orllewin Cymru rhwng Caerdydd ac Abertawe.

Mae'r cyngor hwn yn condemnio'r ffaith y gwnaed y penderfyniad hwn gan yr Ysgrifennydd dros Drafnidiaeth ac Ysgrifennydd Gwladol Cymru heb unrhyw ymgynghoriad naill ai'n lleol neu â Llywodraeth Cymru, ar y diwrnod pan ddaeth Senedd y DU i ben am yr haf, gan atal Aelodau Seneddol lleol rhag cael y cyfle i ofyn cwestiynau am y penderfyniad a chraffu arno.

Mae'r rhesymau a roddwyd gan y Gweinidog dros Drafnidiaeth ac Ysgrifennydd Gwladol Cymru am ddiddymu'r cynllun i drydaneiddio, sef tarfu ar bobl, yn wirion, yn sarhaus ac yn drahaus tuag at bobl a busnesau Abertawe a de-orllewin Cymru.

Rydym yn atgoffa'r Gweinidog fod y cyn-brif weinidog David Cameron, cyn-weinidogion dros drafnidiaeth ac Ysgrifennydd Gwladol Cymru, Alun Cairns, wedi addo'r buddsoddiad hwn ar achlysuron niferus. Cytunwyd ar y buddsoddiad ar sail tystiolaeth economaidd, adfywio ac amgylcheddol gref. Nid yw'r dystiolaeth honno wedi newid.

Mae'n rhaid i ni ddod i'r casgliad, felly, fod gweinidogion y DU wedi camarwain gwleidyddion lleol, arweinwyr busnes a phobl Abertawe a de-orllewin Cymru ac mae hyn yn hollol annerbyniol.

Rydym yn nodi ein siom fod Llywodraeth y DU wedi datgan ei chefnogaeth am brosiect Cross Rail 2 gwerth £30bn, ers y cyhoeddiad na fydd y cynllun i drydaneiddio'n cael ei gyflawni ar ran Abertawe. Mae hyn yn dangos trahauster a difaterwch am bobl de Cymru a rhannau eraill o'r DU ac yn tanlinellu bod Llywodraeth Doriaidd y DU yn canolbwyntio ar faterion sy'n ymwneud â Llundain.

Mae'r cyngor hwn yn ailddatgan bod angen buddsoddiad mewn isadeiledd trafnidiaeth modern ar y rhanbarth hwn a chanolfan y rhanbarth er mwyn sicrhau'r ffyniant y mae'r rhanbarth yn ei haeddu yn y dyfodol. Ar ben hynny, mae gan y cyngor a phobl y rhanbarth bryderon mawr am effaith amgylcheddol ac economaidd tymor hir parhau â threnau diesel, yn hytrach na'r cyflenwad pŵer ystyriol o'r amgylchedd, effeithlon a chynaliadwy y mae trydaneiddio'n ei gynnig.

Er ein bod yn cefnogi cyhoeddiad Llywodraeth y DU y bydd yn gwahardd cerbydau petrol a diesel yn y DU o 2040, rydym wedi'n drysu ac yn credu y dylid estyn y gwaharddiad hwn i'r rhwydwaith trenau ac y dylid cael gwared ar drenau diesel yn llwyr hefyd erbyn 2040. Rydym yn erfyn ar Lywodraeth y DU i fynd ati ar unwaith i gefnogi cynlluniau ynni adnewyddadwy megis Morlyn Llanw Bae Abertawe fel mater brys, er mwyn i gerbydau trydan y dyfodol gael eu pweru gan ynni adnewyddadwy glân ac i'w dyheadau gael eu diwallu.

Felly, mae'r cyngor hwn yn:

- 1. Galw ar Weinidog y DU ar Drafnidiaeth i ddiddymu'r penderfyniad hwn ar unwaith a chyflawni'r cynllun i drydaneiddio Abertawe, gan archwilio'r dichonoldeb o estyn y broses drydaneiddio i'r gorllewin o Abertawe.*
- 2. Gofyn i Arweinwyr y Grŵp Gwleidyddol ysgrifennu at yr Ysgrifennyddion Gwladol ac Ysgrifennydd perthnasol Cabinet Llywodraeth Cymru, gan amlinellu ein pryderon fel a nodir yn y cynnig hwn.*

3. *Gofyn i Arweinwyr y Grwpiau Gwleidyddol ysgrifennu at yr Ysgrifenyddion Gwladol, gan geisio cyfarfod brys ag arweinwyr awdurdodau lleol de Cymru yn Abertawe cyn gynted â phosib.*
4. *Galw ar Lywodraeth Cymru i ofyn am gyfarfod brys â Llywodraeth Cymru i geisio ariannu drwy gyfalaf ychwanegol i gwblhau'r gwaith trydaneiddio i Abertawe a'r tu hwnt.*
5. *Galw ar yr Ysgrifenyddion Gwladol i esbonio sut daeth Llywodraeth y DU o hyd i £1.3bn i ariannu cytundeb â'r DUP pan na ellid dod o hyd i £430m at ddibenion trydaneiddio.*
6. *Galw ar Lywodraeth y DU i estyn y gwaharddiad arfaethedig ar geir petrol a diesel i drenau.*
7. *Ailadrodd ei gefnogaeth gref ar gyfer Morlyn Llanw Bae Abertawe ac yn galw ar Lywodraeth y DU i gadarnhau'r cyllid ar gyfer y Morlyn Llanw cyn gynted ag y bo modd, gan dderbyn yr holl argymhellion a wnaed yn Adroddiad Hendry.*

I gloi, mae'r cyngor hwn yn condemnio'n ddiamwys y cyhoeddiad i beidio â thrydaneiddio'r rheilffordd i Abertawe. Mae'n bradychu pobl Abertawe a'r rhanbarth yn llwyr, gan ddangos trahauster gweinidogion Llywodraeth y DU, a bydd y penderfyniad, oni bai y caiff ei ddiddymu, yn arwain at ganlyniadau economaidd ac amgylcheddol tymor hir sylweddol i Abertawe a rhanbarth de-orllewin Cymru.

Yn unol â Rheol 30 Gweithdrefn y cyngor, "Pleidlais", gofynnwyd am bleidlais gofnodedig. Cofnodwyd y bleidlais fel a ganlyn:

O blaid (44 o gynghorwyr)		
Y Cynghorwyr	Y Cynghorwyr	Y Cynghorwyr
C Anderson	C A Holley	P M Matthews
P M Black	B Hopkins	P N May
M C Child	D H Hopkins	S Pritchard
S E Crouch	O G James	A Pugh
J P Curtice	L James	J A Raynor
N J Davies	Y V Jardine	M Sherwood
P Downing	J W Jones	R V Smith
C R Doyle	P Jones	A H Stevens
M Durke	S M Jones	R C Stewart
V M Evans	E T Kirchner	M Sykes
W Evans	A S Lewis	D W W Thomas
R Francis-Davies	M B Lewis	M Thomas
L S Gibbard	W G Lewis	L V Walton
K M Griffiths	C E Lloyd	T M White
T J Hennegan	-	-

Yn erbyn (8 cynghorydd)		
Y Cynghorwyr	Y Cynghorwyr	Y Cynghorwyr

Cofnodion cyfarfod y Y Cyngor (Dydd Iau, 27 Gorffennaf 2017)
Parhad

S J Gallagher	L R Jones	W G Thomas
D W Helliwell	M A Langstone	L J Tyler-Lloyd
P R Hood-Williams	B J Rowlands	-

Ymatal (0 Cynghorwyr)		
Y Cynghorwyr	Y Cynghorwyr	Y Cynghorwyr
-	-	-

Withdrawn from meeting due to declarable interest (0 Councillors)		
Cynghorydd	Cynghorydd	Cynghorydd
-	-	-

PENDERFYNWYD:

- 1) Cymeradwyo a mabwysiadu'r Hysbysiad o Gynnig.

50. **CWESTIYNAU GAN Y CYNGHORWYR.**

1) 'Cwestiynau Atodol' Rhan A

Cyflwynwyd naw (9) 'Cwestiwn Atodol' Rhan A. Ymatebodd Aelod(au) perthnasol y Cabinet ar ffurf atebion ysgrifenedig a gynhwyswyd yng Ngwŷs y Cyngor.

Roedd ymateb ysgrifenedig yn ofynnol ar gyfer y cwestiwn/cwestiynau atodol canlynol.

Cwestiwn 1

- a) Gofynnodd y Cynghorydd P M Black y canlynol:

- i) *"A all Aelod y Cabinet roi'r diweddaraf am y broses o osod taenellwyr ym mlociau uchel yr awdurdod ac amserlen ar ei chyfer?"*

Nododd Aelod y Cabinet dros Wasanaethau Tai, Ynni ac Adeiladau y darperir ymateb ysgrifenedig.

Cwestiwn 8

- a) Gofynnod y Cynghorydd P N May:

- i) *"A all Aelod y Cabinet roi mwy o wybodaeth am yr 'achosion eraill sydd yn yr arfaeth' y cyfeirir atynt yn yr ymateb ysgrifenedig? Faint ohonynt sydd, a phryd bydd yr awdurdod yn gweld y canlyniad?"*

Nododd Aelod y Cabinet dros Wasanaethau Tai, Ynni ac Adeiladau y darperir ymateb ysgrifenedig.

2) 'Cwestiynau nad oes angen Cwestiynau Atodol ar eu cyfer' Rhan B

Cofnodion cyfarfod y Y Cyngor (Dydd Iau, 27 Gorffennaf 2017)
Parhad

Cyflwynwyd dau (2) 'gwestiwn nad oedd angen cwestiynau atodol' Rhan B.

Daeth y cyfarfod I ben am 8.57 pm

CADEIRYDD